

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra czímezve Turocz-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hírdetéseket, közértesítőket péntekig kérjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA

100 szög 2 frt., ezentúl minden megkezdett száz szóval 50 krral több.

Őszinte szó a divatról.

A divat szeszélyére illik a költőknek a sorsról mondott szava: „játssza, emel s mosolygva ver le.”

Eszmélt divatra bizoni: annyi mint pellengérré állítani, mint gyorsan lejárataának s meggondolatlanul kitenni . . .

Valamint a mindennapi kenyér nem divatick a test tápszerei között: úgy, sőt sokkal inkább, a lelki életre való eszmének örök becstűnek kell lennie, melynek érvénye a szeszély ár-ápalja szerint nem változhatik . . .

Mit érünk e szerint, a divatos becsületről, barátságáról, műveltségéről, neveléséről, jótékonyságáról . . . fölösleges tovább írni-fűzni.

Amde hát mi uralkodik a társadalmi téren hatalmasabban, mint a divat? Nem tagadhatjuk, hogy Divat a fényessége az egyik főhangadó. De már azután csupa gyöngédségből ne is feleségessük tovább: kik a főuralkodónak, e diktátornak leleményes tanácsadói, eszélyes miniszterei . . . kiknek agyában keletkeznek az ő hatalmas törvényei . . .

Ennek nyomozgatása kissé megszé-
vénne tárgyunktól . . .
Elég, annyit érintünk, hogy azok bizony eddigi fölfedezéseink szerint nem épen az igazi eszmék, nem a fensőbb gondolkodás valódi hivei, hisz ezek igen népszerűtleneke a divat birodalmában, — de nem is az emberiségnek valódi javáért, a köz-

ügyért hevülő érzelmek lelkesülteivel. Minő szív lehet az, mely öns érdekeit közömlásra célzó törekvéssel hajhászja? azt határozza meg a lelkiismeretes bölcsélet . . .

Vajon lehetnek-e a szeszélynek elvei, bizonyos, megállapított, változatlan szabályai, melyekhez tántoríthatatlan hűséggel ragaszkodjék? . . .

Már most mindezt fajunkra vonatkoztatva, vajon mikép illenek a lepkészárnnyak az igaz magyarnak komoly alkatahoz? . . .

Ez a delibáb természetű elem, mondjuk ki igazán a dolgot, a mint van, — az ép magyar jellemmel, melyhez a spártai erények legillőbbek, sehogy sem frigyeshülhet . . .

Pillantsunk végig nemzetünk történelmére. Nem azt igazolja-e, hogy az önmagához való hűség becsületet s önfentartó erőt vivott ki, a saját mivoltát megtagadó könnyűvértéség pedig bukást szerze minden korszakában? . . .

A korhadó nemzetek romlott erkölcsi koronkint beszívárogyván, hönosink kebelében veszeljes erjedést okozának, és a rozsz vérszülte igazolom dulakodás, hosszas viszályokat idézett elő, melyek kiapadhatatlan forrásaivá lőnek azután a nemzeti rolnának.

Nem az alműveltség kívülről betolngó mételénynek következményeit kell-e most is fájdalmasan sanylenyűzhetnök — az igaz műveltségnek, holott emigy míg a könnyen nyer-

het kincset semmibe nem véve megvetjük, a veszes maszlugot keresvekeressük, és drága értékünkön vásároljuk! . . .

Ha netán szigorúbbnak látszanék következtetésünk, mely a gonosz rugyget ártalmas gyümölcsei miatt kárhajtója: kutaszatók föl a börtönök, kórházak, tébolydák, lelenházak . . . statisztikai adatait; vizsgáljátok meg a szertelenül gyarapodó korcsmák, büntnyak . . . arányát a szellememesítő intézetekével; vegyétek fontolóra a vagyonbukások, égbekiáltó csalások, kétségbeesések, öngyilkosságok megdöbentő számú áldozatait, és a társadalmi életnek folytoni és pedig ugyan busítólag szaporodó fekélyeit . . .

Ezeknek lelkiismeretes megfontolása eléggé indokolhatja szavainknak kesernyességét . . .

Tudjuk, hogy a saját bűneit mindig mások vétkével takargató menetetödzés mit szokott közönségesen főokul idézgetni.

Igaz különösen az, hogy a rabézelmekre főképpen szigorú parancs s tilalom hat leginkább a fenytők nyomatékával, a fogékonyabbakra pedig a jó példák az erény jutalmának kísérelében.

De a kívülről levő indokokból nem épen az ellenkező ösztönt kellene-e a józan észnek merítenie? . . . Avagy tehát abból, hogy más valakinek talán hasznára van vesztünk, azt kell-e hinnünk, hogy a romlást minél in-

kább sietessük, hogy annál nagyobb legyen az ellenzény diadala?

Mit mondjon e tényleg is folyamatban levő törekvére a józan ítélet? Már pedig bizonyára úgy van, hogy a lehetetlenség leszámításával minden fölünk függő körülményt öszszevetve, végre is e sóhajta kell fakadnunk: . . .

Ime, a szünetlenül panaszolt inéségnek s percéről-percre növekvő bajok okai mégis nem csekély mérvben saját halgaságunk. Legfőbb szülő oka a kor nyavalyás szelleme, legtevékenyebb ápolói az úgynevezett divateszmék s a belőlük sarjadó fatyúérzelmek. S míg ezekből ki nem épülnek a fonák műveltség népei: mindaddig föl nem derül, föl nem üdül állapotunk.

Hisz üdvnek, boldogságnak s minden szebb örömeinek sírásója az erkölcsi félteltség.

Ékesítse bár a leleményes művészet az elvárult lélek ideiglenes hüvelyét a mesterkelt kecs minden bájjaival: vázázsoljon közöttünk illatozó virulmányt; himezzé a fonnyadó életet mosolygó képekkel; s a létalap földulával csak piperés szemfödél legyen minden ékzere.

Mit ér a gazdag ravatal, a pazarult festett koporsó: ha a kedves életet visszanyerhetetlenül elnyeli? . . .

Dr. Csász Imre.

TÁRCA.

Stubnyán.

(Julius 20.)

I.

A rezgő nyírfák zizegése,
Szokókútt susogó nesze,
Medence körül kis virágok . . .
In, életnek képe, te!

Lábam alatt virág terült el,
Csöneds öröm virágai.
De én nem érzém illatát, nem
Búvátleneke le bájai.

Magasra törtem ég felé. De
Eroslonul vissza bukam.
És percéről percre újra kezdem
S elvezérem e meddő tusan.

Enyém semmit sem tehetnek,
Értém szívök csak sir, remeg,
Mint a hogy remegnek körültem
E zizegő nyírlevelek.

II.

Terebélyes gesztenyefák
Árnyékában bolygok.
Srtadton, lugasokban
Cievegő csoportok.

Életgondját a beteg is
I erazza magáról,
Száve öntedelt örömeink
Lényégre kitáru.

Mint a robogó vonattal
Rohannak a pónák,
Szávem is az örvendezők
Minttha tova vonnak.

Verényi György.

Csillagomhoz.

Csillag ott az égen
Tundokló két csillag . . .
Hiába! — nem szállsz le
Akarhogy is hívjak.

Mért kell nekem mindig
Csillagért epedni,
Mért nem tudok földi
Tárgyakat szeretni?

Mért kell téged, csillag
Fölöttem ott látnom.
S mért nem lehet hozzád
Az égbe felszállnom?

Vagy te jöjj le hozzám
Itt nyugodj keblemen;
Több éden vár itt rád,
Mint ott fenn a menyben!

Csillagért a csillag
Van csupán teremtvé:
Hogy szeretne csillag
Egy árva porszembe?!

Sari.

Ja legjobb barát.

Igaz történet.

„A Felvidéki Híradó eredeti tárcája.”
Irtá: — György.

A kisvárosi vendégő szögleasztalánál nagyobbtársaság, víz pohárköcsintés mellett mulatozók.

Egyeszer feláll Reményi és Vézkövy fele fordúlvá, következőleg szólt.

— Tavozol körünköl, vége a megrefáltatásoknak, melyeket éveken át rendez-

sen követtünk el egymás ellen. Hiszen fogadásunk volt és bizvást mondhatom mind-együnknek megette a fogadás által magára vállalt kötelességet.

Számtalan megtrefáltatással mulattattuk kartársainkat, de ennek most már vége van, s ezentúl komoly barátok leszünk, mert a távolság nem jó barátja a tréfának, hisz nem nyújtja a tréfának azon élvezetes mulatságot, melyet neki a megtrefált mosolygó arccal, rosszul alcazott bosszúságra nyújt. Éljen a komoly barátság!

A poharak köcsintása felhangzik és a társaság vissza emlékezve újból átéli mindazon tréfákat, melyeket a két tréfás barát éveken keresztül fogadásból egymás ellen elkövetett.

Ki nem ismerte volna ezeket és mégis mily jó ízű nevettek rajtok, mikor most egyenként felelevenítettetek.

Vézkövy távozása a tréfás barátságot csakugyan a legkomolyabb őszinte barátságra változtatta át, már két éve annak, hogy a két barát elvált s még egyszer tréfálhatta meg a másikat, a köztük folytatott sürű leveletszállítás a „tempora mutantur et nos mutamur in illis” latin közmondás igazságát.

Vézkövy két év óta egész otthonossá vált az eleinte annyira utalt városban, elfelejtette, hogy régi lakhelyén mily vigak voltak, nem gondolt már a sok mulattató tréfák, melyet Reményivel szemben s ez viszont vele szemben elkövetett.

Hivatalos helyiségében meglátogatta őt egy újonnan szerzett jó barát s munka közben jól esik a pauza, tehát eltréselték, s mert Vézkövy szeretett volna gazdag lenni, a mindentele sorsjegyek képezték a beszéd tárgyát.

De hadd beszéljen Vézkövy maga.

— Régi lakhelyemen többen össze állottunk s Reményi cím alatt egy sorsjegyet vásárló társaságot alakítottunk, a társaság virágzik s ha egy főnyeremény beütne, én körülbelül 20000 forintot kapnék. Épen e napokban volt húzás s a főnyeremény 200000 frtot tesz, kíváncsi vagyok nyertünk-e. Reményi, a Reményi pénztárnok. Őszinte jó barátom, körül még alomban sem teletelnek fel rosszat, többszöri kéresem és sürű levelezésünk dacára sem küldte meg eddig a Reményi birtokában levő sorsjegyek jegyzékét, nagyon csudálkozom rajta, s így nem vagyok azon helyzetben, hogy a húzasokat figyelemmel kísérhessem, s ennélfogva minden egyes húzás után hosszabb ideig bizonytalanságban vagyok, s kivált most midőn ily nagy nyerevény forog szóban.

E közben kopognak az ajtón és a szabad szóra belép a levélhordo és átnyújt Vézkövynek egy levelet, ez megnézi és örömetlen felkiált, Reményitől! de egyszerre megváltozik az arckifejezése s kétkedve mondja.

— Micsoda külföldi bélyeg ez? Hamburg a posta bélyegző! Mit csinál ez Hamburgban?!

A leveletörték gyorsan el van szakítva s Vézkövy átjutja a levelet.

A levelet tartó kéz lehanyatlak s Vézkövy a szfére dölve elsapad, szemel elvesztétek minden lényt, az egész jelenet a kétségbeesés, a halál képét mutatja.

Uj barátja hozzá ugrik s, mi baj, kérdésre Vézkövy halkán, zavartottan mondja. Megesalt! végre van!

De egysztérre magához tér, felugrik s mint egy bősztul oroszian orditozva futkos fel s ala a szobában s neki megy a falnak, mintha

Ha ezeket mondja el a bérhálos alkalmával a püspök úr: nagyobb érdemei lesznek a hazá, Magyarországgal szemben, mintha azt referálja Budapestre, hogy püspöki megyéjében megszűnt a panszlavizmus, s hogy nála minden iskolás gyerek tud magyarul. Azon gyermekekből kiket így confir-mál, így megerősít, jobb hazafiak lesznek, ha mindjárt pár magyar frázist sem tudnak, mint azokból, kik kijöve az iskolából, sem magyarul sem tudni nem fognak tudni s most térünk át a politikára.

A forradalom (talán szabadságharc?) kitörése előtt a pozsonyi országgyűlésen néhány keserülvő képviselő azon törvény életbe lépését akarta indítványozni, hogy a magyar korona jogára alatt csak az gyakorolhassa a polgári jogokat, ki magyarul beszél. Ezen indítvány hosszu és tüzes vita után elvetették. Ez idő óta nincs életbe lépette ezen törvény.

Tehát tessék azt emlékeztetni tartani, hogy az ország törvényei és a büntető törvény nem kötelez egy honpolgárt sem arra, hogy magyarul tudjon.

Kérdés valjon szükséges, hasznos és lehetséges-e, hogy minden honpolgár (eredetiben Uhor mit a magyarban visszaadni nem lehet, mert ezen szót a magyar soha sem ismerté) magyarul beszéljen?

Bars vármege bir körülbelül 110,000 lakossal, ezeknek anyanyelve — kivéven Léva egy harmadát s pár községet, a tót. (?) Az összes tisztviselő száma talán 100. Királyi tisztviselő, kir. jbiró, adóhivatali tisztviselő csak egy pár. A többiek közigazgatási tisztviselő, a nép választottjai.

Most tessék megfontolnia alá venni: A tót földműves, községi lakos, polgár, a ki nem a tudományai foglalkozik, de kenyérkeresetét őrzi, azért fizet adót, hogy jövőbeli tisztviselői képeztesse ki; elküldi fiát katonának, hogy ez esetleg megölhesse magát: a haza kulturájáért, azért, hogy az akadémia, múzeumok, színházak, iskolák nyugodtan folytathassák működésüket; nincs-e tehát joga hozzá, hogy a jegyző, szolgabíró, alispán, fiskális, orvos, pap, püspök veie tudni beszéljenek? Nincs-e joga tőlük kívánni, hogy ha az iskolában tanúlnak latinul, görögül, franciául, németül, megtanulják a tót nyelvet is, a mely szinte hazai nyelv?

Van joga hozzá?

Azon 100 tisztviselőnek joga van kívánni 110,000 lakostól, hogy az kedvükért megtanuljon magyarul?

Nincs joga ezt kívánni.

Min alapul ezen jog s jogtalanság? Alapul ez a természeti törvényen, az eszjogon, és az élet realitásán, az ország törvényeinek szakaszain, a mely a nemzetiségek egyenjogúságát előismeri.

Nem a nép van a tisztviselői kedvéért, de ezek a nép kedvéért.

Most azonban eljön Bende Imre úr az iskolába s kezd a jövő parasztjához s földműveseihez beszélni: „Tanuljatok magyarul! Szükséges, hogy minden honpolgár tudjon magyarul. Jó! Ez Bende Imre úr egyjóni nézete.

Ezen Bende Imre úr azonban midőn est, hangostolja, fel van disztve a püspök arany keresztjével. Körül van véve papok s méltóságok által. A gyermekek mitrálva a fején, tömjén füstölő övezve, főpapi talárban látják őt.

Valjon ezen szavakat az evangéliumból citálta-e? Nem. Az egyház rendletheből mondotta? Nem. Ezt csak a politikai párt végzése alapján teszi, a mely Magyarországon egy nyelvű államot akar-e.

Mondja ezeket mint politikus, mint magyar ember. Hát ben van már ez a törvényben foglalva? Van erre paragrafus? Nem lehet arról vitálni igaz-e ez?

Lehet efelett disputálni, lehet ez ellen értelmes észrevételeket tenni. Ha a püspök urak ez a nézete, akkor ő leszáll püspöki székeről, leszáll a politikai diskusszió mezejére. A szabad értelmes kifogásokkal s észrevételekkel szemben nem védi őt az egyházi méltóság. Ekkor mindenki kihi a vitára, a ki politikailag foglalkozik.

Gyözzen meg bennünket a püspök úr előbb, hogy az Ungarus (Uhor) s magyar között a politikai és etnografikus lakos között nincs különbség, hogy Pinkeless Samu oly magyar mint Szilvák György; bizo-

nyitsa be, hogy csak az egységes magyar nyelv tarthatja fel az állam egységét és a lakosság egyetelmét; bizonyítsa be, hogy Hungaria (Uhorsko) nem állhat fel, ha a tótok külön kulturális étellel fognak birni.

Nem létezik nevelésesebb politikai buk-fenc, mint azt mondani: Magyarországon lakunk, tehát Szilvák Györgynek kell tudnia magyarul.

A püspök úr így szillogizál. Sajnáljuk de ez nem logika, s logikai következtetés, mert egy püspök mondja.

A logika törvénye az: Nem mit, de hogyan? Mi az állam? Mi a nép? Mi az állami társadalom?

Száz év előtt mi volt a magyar állam? Miből állott a haza? A magyar állam egy pár ezer nemesi öbsszégéből. A nép maga semmi. Nem birt állampolgári joggal. A népesség milliói semmik voltak. A magyar államot pár nemesi család képviselte.

Most másképp van. Most más a magyar állam. Ha pár száz év előtt valamely job-bágnak eszébe jutott volna az akkori állam rend ellen felszólalni, házarúlnak kiáltatik ki s elégették volna.

Ma ugyanazt, mint a haza, a jogmartír-ját tisztelnék.

Ne dobálózatok tehát azon szavakkal hazafiság, hazaszeretet, házarúrló. Az a haza, az a ki kedvenc ételeket, a ti pasziótokat, a ti nemzetiségi fanatizmusokat.

Az állam a társadalom más és más fogal-mak. A magyar állam fennáll Szt. István óta és egy ugyanaz. A társadalom, az egyház, az ipar és kulturális állapotok változtak s változnak benne. Ti egy abroncsot, egy magyar keretet csináltakot, ebbe akarjátok a népet illeszteni s állítjátok: ezen keret, ezen abroncs a magyar állam. Nem uracskaik, ha ti akartok a magyarság javá-ért valamit tenni, annak észszerűnek kell lennie. Ezen abroncs, ezen keret nagyon szűk s törékeny jószág a tót nép s egyáltalán a nem magyar ajkú népek számára.

Valaha Magyarországot a nemesség abroncsába s keretbe zárták. Ez az abroncs elszakadt. A haza ártalmára volt. Később Magyarországot a confessiók abroncsába bujtották. Ez az abroncs is elszakadt. Ugyan-iz: az abroncs elszakadt az állam nem, s mégis szenvedett alatta. Most az államot a magyarosítás abroncsába szorították. Ez az abroncs is el fog szakadni. A tót, román, szerb nemzetiségnek kell, szabad fejlődés-nek lennie. Azok, kik a tót s a többi nem magyar nemzetiségeket ki akarják az iskolából és társadalomból szorítani, a magyar állam ellenségei.

Bende Imre úr azonban azt állítja, hogy Hungaria nem lehet más, mint magyar állam, s nem lehet hungarus állam (Uhorskim és nem magyarskym statom) és ezen meggyőződését, életbe akarja léptetni, tényke-zésével mint az apostolok helyettesse.

Mit mondjunk Schwandner úr bizonyítá-sához?

Szükséges hogy a gyerekek az iskolában a magyar nyelvet úgy tanulják a mint azt teszik. Miért? Hogy megértsék az idézés, végzés és rendeleteket? Hát helyesletik ti azt, hogy a községekbe magyar idézések végzése s rendeletek menesztenek, s hogy a községi bíró oly meghagyásokat ir alá melyeket nem ért? Nem tudjátok, hogy ha az érvelés ostoba, a következtetés is . . . ?

Külömben kisérlejték meg meggyőzni a nagy urakat, hogy a tótok értelmes, csendes nyugodt érvelést meghallgassák. Be-neteket az érveléseket mellőzni, s ignorálni fognak.

Ezen beféjezett cikk alá Fessler és Kato-na van aláírva, tehát két egyéniség.

Ennyi abszurdumot összehozni bajos is lett volna egy embernek, — s valószínűleg azon példabeszéd igazságából indultak ki cikkirók egy bolond százat csinál tehát kettő kétszázat.

Hogy valaki a püspök mint „egyházi fő azon jogát kétségbe vonja, hogy a pusztán egyházi funkciók mellett ne legyen feladata szerkenti a tanuló ifjúságot a műveltség tagabb ismereteinek elsajjáltására, az elfoga-dott hazai nyelv tanulására, ehhez oly megat-oldottok rövidlátóság kell a milybenben a cikkirók leledzenek.

Mire való tehát a püspöki méltóság; ha nem arra, hogy a pusztán vallás erkölcsi nevelés mellett egyúttal azt is ellenőrizze, hogy a gondjaira bízott püspöki megye

lakossága első sorban hazafias irányban is neveltesse. S azt hibba fogják cikkirók taga lni, hogy bizonyára nem utolsó kelleke a hazafiságot az is, hogy az állam nyelv se lehetneleg minden lakosa e hazának el-sajjatsa.

Azon állítása cikkiróknak, hogy ha egy nemzetközi tanterfaikból álló küldöttség bi-zatnék meg Bende Imre püspök úr viselt dol-gait megítélni azt mondaná a mit ők irtak cik-künkben nagyon is kétes, mert akár Francia, akár Németországot veszik, mindenütt első sorban megkívánják az állam nyelv tudását. Vagy tán azt hisszik Elszasz-Lotringában mel-lőzik a francia nyelv miatt a németet? Látszik hogy cikkirók igen szűk abroncs közé szorítva hordják puskarokukat.

Bende Imre püspök urat biztatnunk, hogy megkezdett útján haladjon tovább, felesleges, őt a hazaszeretet lángoló szövevénye vezeti útjára, s ennek tündöklése mellett sem mel-lé a szent kereszt ragyogása sem a püspöki palat tisztelete nem fog csorbát szeny-edni . . .

HIREINK.

Kürthy Lajos, Liptómege főispánja e hó 27-én és 28-án sorra látogatta a 1-szt.-mikiósi állami elemi és polgári iskolák egyes osztályait s meghallgatta a tanulók feleleteit is. Ugyancsak 28-án meglátogatta a róm. kath. elemi iskolát s úgy it mint különösen az állami tanintézetekben elért siker felett ismereteseink adott kifejezést.

A felolvasó est ma egy hete nem nagy számú, de intelligens közönség jelenlétében tartott meg. Öszintén megvalljuk, nem hittük volt, hogy abban a retteljes időben, amilyen ma egy hete volt, annyian legyenek, mint amennyien mégis összegyűl-tek. A bevételből következtetve 95 főtől látogatója volt a VII. cyklus megnyitó es-télyének, — s abból 90 mártoni; mert vi-dékről valóban nagy önfeladózás volt ak-or bejönni; nagy szó az kérem, hogy im-már T.-Szt.-Mártonban 90 olyan ember van, akit a magyar kultúr-mozgalmak an-nyira érdekelnek, hogy olyan idővel is da-coljon. Az est maga szerfölött sikerült; a seprtel társaság precíz előadása, utána a gyermekkar elragadó éneke Boldis Ignác igazgató vezetése mellett, valóságos el-ra-gadtató a hallgatóságot. Aztán F e k e t e s Miklósné úrnő szavalata esalt könyvet azok szemébe, kik Reviczky életfilozófiával tett szép költeményét megértették — s pedig a hatáshól itélve, mindanyian megértették. Majd Derszib Béla igazán szép mőneke következett, olyan taps vihart idézve fel, hogy kénytelen volt műsoron kívül Boldis operettéből: a Hófehérből egy filmbá-mező waltzer is elénekeln. Utána Révész Lajos olvasta föl rajzait az alföldi nép-életéből (közölni fogjuk lapunkban) — egészen beilleit ennek hangulatába a Far-cády József által énekelte régi népdal gyűj-temény; melynek hatása oly nagy volt, hogy meg kellett ismételnie; persze, ehhez a hatáshoz szükséges volt az előadú szép hangja s előadása s az művészi zongora kíséret, melyly Boldis Ignác önmagát mul-ta fölül. Az ezt követő szám volt szerin-tünk az ezt egy legsikereitűbb szám: Haas Szidonia úrhölgy és Boldis Ignác négy kezes zongora játéka. A klasszikus műdarab: Mendelssohn Rondó capricio-sója (Op. 14.) ilyen előadás mellett bár-mely hangversenyteremben számot tett volna. A kisasszony újjai alól úgy pörög-tek ki a leggyorsabb futamok mint a gyöngyszemek. E játékaival méltó társá lett mesterének. S hozzá járult szép előadá-sához kedves, szép megjelenése is; úgy hogy cseppet sem csodálkozunk a hatáson, mely a darab végével olyan lelkes tapsokban nyilvánult. A műsor utolsó száma gyánant ezután ismét az iskolai énekkar énekelte két mődal — s már ezeket el nem szokta emésztani a közönség ismétlések nél-kül; természetesen, most is meg kellett ismételn. Az est történetének e rövid vá-rolatából is látható, hogy az erkölcsi siker nagy volt; az anyagi sikerrel alább annak számot.

Közönségünk este alkalmával részint fel-ülleszték, részint jelleiket megváltoztatta a következő urak: Justh Kálmán ó méltósága 5 ftr, Rakovszky Gyv 1 ftr, Boczán Elemér 1 ftr, Malcovsky Iván 1 ftr, Ról Béla 1 ftr, Kosztolányi Béla, id. Záhureczky József, Záhureczky Imre, Ivánka Tóbiás, dr. Lax Adolf, Eder Róbert, ifj. Tópercz Lajos, Mi-chalus Sándor és N. N. 50—50 kr., Müller Árpád 30 kr. Fogadják a szives adakozók a tantestület hálás köszönetét. Boldis I., igazg.

Uj evangélium püspök, E hó 20-án szá-málta össze Budapestet, a F a b i n y Teofil elnökölte által kiküldött bizottság a bányai ev. egyházkerület püspökjelöltjeire beadott szavazatok. Beadottok összesen 231 szava-zat, miből S a r k á n y Samuel esperes, pilisi lelkész eszt 183. E szerint az uj ev. püspök Sárkány Samuel, kiben a kerület jó papot és magyar embert bír a püspöki méltóság. A beiktatást december 17-ére tervezik.

A ruttkál rkáth. templom javítása immár teljesen befejezték s mint azt volt alkalmunk már jelezni, csütörtökön, december hó 4-én történik újra szentelése s ezen alkalommal tartatik benne az első isten-tisztelet. A felszentelést P a l o v i c s József c. kanonok, szucsányi plébános fogja végzenni Bende Imre püspök úr megbízásából igen fényes segédlettel; ugyan ő ol-vassa a magyar misét is, a magyar hitközön-kolat Cserey Emil mártoni plébános tartja s a ceremoniárius Fukasz József valcsai esp. plébános lesz. Az istentisztelet d. e. 11 órákor kezdődik, melynek zenei részét B o l d i s Ignác vezetése mellett a mártoni vegyeskar látja el. A templom reno-válását végző rendező bizottság lapunk útján hívja fel a vármegye érdeklődő ha-zafias közönségét a részvételre, meggyézet-ven, hogy külön meghívók nem bocsátat-nak ki. Délután 3 órákor banquet lesz a vasúti étteremben, melynek sikerült előre biztosítja az ünnepi alkalom s Ehmann vendéglős kiütő konyhája. Az ünnepély-ről jövő számunkban referálunk.

Evangélikus gyűlés. E hó 25-én d. e. 10 órákor ment véghez Besztercebányán az ujonnan választott evang. főesperességi fel-gyűlésnek, Csipkay Károly megyei alispán-kan, ezen új hivatalába való beiktatása. A beiktatás az jévang. leányiskolai épületben történt. Számos vidéki tag is volt jelen. Moczkovszák János főesperes emelkedett hangú beszédet tartott az újonnan megvá-lasztott felügyelőhöz. Beszédjében felemli-tette, hogy a zolyomi evang. kerületi egy-ház a legelső közre tartozik a reformátói keletkezés után, hazánkban a mely mindig odaadóan szolgálta a hazát, és hű volt az uralkodó trónján. Erre az új felügyelő letette az esküt. Az eskü letétele után, meg-köszönte az iránta tanusított bizalmat, s igérté, hogy ezen új hivatalában is mindig hazafias irányban fog működni; egyuttal tetemes összeget adományozott az evang. egyháznak és a nyugdíjintézetnek. A főes-peres tudatta a gyűléssel, hogy a bányake-riület püspökévé Sárkány Samu lett megvá-lasztva, s indítványozta, hogy a gyűlés a megválasztott püspököt távirattal üdvözölje, mi egyhangualan elfogadatotok. Az Aszódon felállítandó kerületi felsőbb leányiskola kér-ésében a gyűlés hozzájárult a dolog lé-nyegéhez.

Árviz mindenütt. Falb kritikus napja nem-csak Csehországban ütött be, hanem nálunk is. A hét elején napokig szakadt az eső úgy hogy a Turóc folyó völgyének mé-lyebb fekvésű földjei Pribóctól — Ruttkáig víz alatt vannak. Azaz hogy most már jég alatt, mert 26-án (a hó kritikus napon) meg olyan kegyetlen északi szél keletke-zett, hogy a feneketlen sár egyszerre jéggé fagyott; szerdán d. u. már elkezdett a hó szakadni s ma már vastag hólepel borítja az egész vidéket — hegyet völgyet egy-aránt — s azt hisszük, hogy a hó most már itt marad márciusig; már javában cseneg a szának éles csomójá; a csúf locs-pocs után hirtelen nyakunkba szakadt a tél. — Ezt irtuk pénteken — és szo-mbaton ismét a régi néla kezdődött; olvad az allandónak gondolt hó javában s szid-juk a cudar időt sórnyén.

A lipito-szt.-mikiósi dalogylét f. hó 14-én

